

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๒๓/พ/๕๕๑

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

วันที่ 2/193
วันที่ 11/๒๐๕
เวลา 15:40

พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๓

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ให้ความเห็นชอบแนวทางการนำระบบประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานสากล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาใช้ในการประเมินผลการบริหารเงินนอกงบประมาณ ตลอดจน กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่มีเงินนอกงบประมาณถือปฏิบัติตามมาตรการกำกับดูแลดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

๑.๑.๒ ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้นำระบบประเมินผลตามหลักการของ Balanced Scorecard (BSC) ที่มีแนวทางสอดคล้องกับการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ เพื่อประเมินว่าแต่ละทุนหมุนเวียนมีการดำเนินงานเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่มีไว้ในบันทึกข้อตกลง (Performance Agreement : PA) ซึ่งจัดทำร่วมกันระหว่างกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) กับ หน่วยงานต้นสังกัดของทุนหมุนเวียนมาน้อยเพียงใด ซึ่งเกณฑ์วัดการดำเนินงาน ทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ๒) ผลการดำเนินงานด้านปฏิบัติการ ๓) การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ ๔) การบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน โดยมีคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่แต่งตั้งโดยกระทรวงการคลัง ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน เป็นประธาน อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นรองประธาน ผู้แทนส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๕ คน นอกจากนี้ คณะกรรมการประเมินผลฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำบันทึกข้อตกลงและประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประกอบด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน ๑๔ คน แบ่งเป็น ๗ ชุด ชุดละ ๒ คน และคณะอนุกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน จำนวน ๗ คน โดยมีอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธาน และผู้แทนส่วนราชการภายนอกร่วมเป็นอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่เจรจาและจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ กับทุนหมุนเวียนที่ได้รับมอบหมายก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการประเมินผลฯ ต่อไป

/๑.๒ ...

๑.๒ ข้อเท็จจริง

๑.๒.๑ ความหมายและที่มาของทุนหมุนเวียน

“ทุนหมุนเวียน” เป็นเงินนอกงบประมาณประเภทหนึ่งที่ตั้งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งบัญญัติ ดังนี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า ทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการซึ่งอนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้

มาตรา ๑๒ การจัดตั้งทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ให้กระทำได้แต่โดยกฎหมาย

๑.๒.๒ ลักษณะการจัดตั้ง

ในปัจจุบันทุนหมุนเวียนสามารถจัดตั้งได้ ๒ วิธี ได้แก่

(๑) การจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เช่น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากการครุ เงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและขยายพันธุ์พืช เงินทุนหมุนเวียนการผลิตเหรียญและทำของ เงินทุนหมุนเวียนเพื่อจัดทำแผ่นป้ายทะเบียนรถ เป็นต้น

(๒) การจัดตั้งโดยกฎหมายเฉพาะ เช่น กองทุนประกันสังคม กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ มีจำนวนทุนฯ ที่อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จำนวน ๑๐๘ ทุนฯ ที่สามารถแบ่งกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งทุนฯ ดังต่อไปนี้

กฎหมายจัดตั้ง ประเภททุนหมุนเวียน	พระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปี	กฎหมายเฉพาะ	รวม
๑ เพื่อการกู้ยืม	๙	๙	๑๘
๒ เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	๑๗	-	๑๗
๓ เพื่อการบริการ	๔	๒	๖
๔ เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	๒	๑๕	๑๗
๕ เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	๑๔	๓๖	๕๐
จำนวนทุน	๔๖	๖๒	๑๐๘

๑.๒.๓ ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
จำนวนทุน	๙๕	๑๐๗	๑๐๒	๑๐๘
สินทรัพย์	๑,๗๐๗,๔๖๘.๘๔	๑,๘๙๑,๗๑๓.๙๕	๒,๕๓๕,๘๔๕.๗๒	๒,๖๘๓,๐๙๑.๒๐
หนี้สิน	๘๓๖,๓๘๖.๕๖	๘๙๓,๑๙๙.๘๐	๙๔๘,๑๒๕.๗๘	๑,๐๐๘,๔๑๕.๕๕
ทุน	๘๗๑,๐๘๒.๒๘	๙๙๘,๕๑๔.๑๕	๑,๕๘๗,๗๑๙.๙๔	๑,๖๗๔,๖๗๕.๖๕
รายได้	๒๕๓,๐๐๒.๐๓	๓๒๔,๒๔๕.๖๙	๓๗๖,๑๔๑.๔๘	๓๖๙,๐๔๖.๗๘
ค่าใช้จ่าย	๑๔๗,๐๕๗.๗๔	๒๔๓,๐๗๗.๒๔	๒๗๒,๔๖๑.๖๔	๓๒๒,๙๗๗.๑๒
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย	๑๐๕,๙๔๔.๒๙	๘๑,๑๖๘.๔๕	๑๐๓,๖๗๙.๘๔	๔๖,๐๖๙.๖๖

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการเงินนอกงบประมาณ (ระบบ CFO)

หมายเหตุ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นข้อมูลเบื้องต้น

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

/๒. ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ และปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงานของทุนฯ ที่เข้าสู่ระบบประเมินผลฯ ตลอดจนข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินผลฯ รวมทั้งแนวทางในการพิจารณาดำเนินการทบทวนสถานการณ์การพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพ และการยุบเลิกหรือยุบรวมของทุนฯ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายของทุนฯ ของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นไปอย่างคุ้มค่า ถูกต้องและโปร่งใส รวมทั้งเพื่อลดภาระการอุดหนุนเงินงบประมาณของภาครัฐโดยไม่จำเป็น

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ในปัจจุบันมีทุนฯ จัดตั้งเพิ่มขึ้นในภาครัฐเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสามารถดำเนินกิจกรรมที่จำเป็นและสำคัญ ซึ่งภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้ตามแนวทางปกติ เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานที่ชัดเจน และที่ผ่านมาได้มีการใช้ประโยชน์จากทุนฯ เพื่อเป็นส่วนเสริมการเงินงบประมาณได้เป็นอย่างมาก

ดังนั้น การประเมินผลการดำเนินงานจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของทุนฯ เกิดการตื่นตัวในการพัฒนาปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนสามารถตรวจสอบสถานภาพ หรือความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาทุนฯ ในอนาคตได้ จึงจำเป็นต้องมีการผลักดันให้ทุนฯ มีการประเมินผลเป็นระบบ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายลดความเสี่ยงจากการใช้จ่ายเงินที่ขาดประสิทธิภาพหรือการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ซึ่งจะช่วยลดภาระเงินงบประมาณแผ่นดินที่รัฐต้องให้การอุดหนุนโดยไม่จำเป็น ตลอดจนเป็นการสร้างความโปร่งใสและก่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีกับทุนฯ ต่อไป

๔. สาระสำคัญของการรายงานผลการประเมินผลทุนหมุนเวียน

๔.๑ ผลการดำเนินงานระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้ดำเนินการระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนตั้งแต่ปีบัญชี ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นลักษณะนำร่องจำนวน ๑๐ ทุนฯ และขยายจำนวนทุนฯ ในระบบฯ ตั้งแต่ปีบัญชี ๒๕๔๘ จนครอบคลุมจำนวนทุนฯ ทั้งหมดในปีบัญชี ๒๕๕๓ ทั้งนี้ สามารถสรุปผลการดำเนินงานของระบบฯ เป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ปีบัญชี ๒๕๔๗ เป็นปีแรกที่เริ่มใช้ระบบฯ ในเบื้องต้น จำนวน ๑๐ ทุนฯ ซึ่งมีรูปแบบและวิธีการประเมินโดยเปรียบเทียบกับแผนการดำเนินงานของทุนฯ ว่า เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ เพียงใด ผลการประเมินสรุปได้ว่า ในปีบัญชี ๒๕๔๗ ส่วนใหญ่ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย กล่าวคือ มีการกำหนดตัวชี้วัดทั้งหมด ๔ ด้าน รวมจำนวน ๘๓ ตัวชี้วัด เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้จากการดำเนินงาน อัตราสูญเสียของผลผลิต (Loss Ratio) การจัดทำแผนการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า และระบบรับเรื่องร้องเรียน แผนการจัดระบบสถิติผลการดำเนินงานด้านปฏิบัติการ การจัดทำแผนประจำปี เป็นต้น โดยมีตัวชี้วัดที่ผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ปกติ คือ เป็นไปตามเป้าหมายและสูงกว่าเป้าหมาย จำนวน ๖๘ ตัวชี้วัด และมีตัวชี้วัดต่ำกว่าเป้าหมาย จำนวน ๑๕ ตัวชี้วัด

ระยะที่ ๒ ปีบัญชี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓ ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานเต็มรูปแบบ โดยมีเกณฑ์วัดผลการดำเนินงาน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านปฏิบัติการ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน และมีการประเมินผลงานออกเป็น ๕ ระดับ จาก ๑ - ๕ คือ จากการปรับปรุงไปถึงดีมาก โดยสามารถสรุปผลการประเมิน ดังนี้

/สรุป ...

สรุปคะแนนผลการประเมินและจำนวนทุนหมุนเวียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปีบัญชี	ผลการประเมินผล		จำนวนทุนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน		จำนวนทุนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ปกติ (ต่ำกว่า ๓.๐๐๐๐ คะแนน)
	จำนวนทุน	คะแนนรวมเฉลี่ย	ดี- ดีมาก (๔.๐๐๐๐ - ๕.๐๐๐๐ คะแนน)	ปกติ- ดี (๓.๐๐๐๐ - ๓.๙๙๙๙ คะแนน)	
๒๕๔๘	๓๔	๓.๘๑๒๑	๑๖	๑๘	๕
๒๕๔๙	๔๙	๓.๕๗๘๑	๑๙	๑๘	๑๒
๒๕๕๐	๖๗	๓.๓๗๐๐	๒๐	๒๐	๒๗
๒๕๕๑	๘๑	๓.๓๕๓๕	๒๒	๓๔	๒๕
๒๕๕๒	๗๗	๓.๖๑๒๓	๓๐	๓๑	๑๖
๒๕๕๓	๘๑	๓.๘๐๗๕	๒๙	๔๐	๑๒

หมายเหตุ : คะแนน ๕ หมายถึง ดีมาก ๔ หมายถึง ดี ๓ หมายถึง ปกติ ๒ หมายถึง พอใช้ ๑ หมายถึง ปรับปรุง

สำหรับในปีบัญชี ๒๕๕๔ มีทุนฯ เข้าสู่ระบบประเมินผลฯ จำนวน ๘๑ ทุนฯ ขณะนี้อยู่ในช่วงระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานเจ้าสังกัดทุนฯ อย่างไรก็ตาม ในปีบัญชี ๒๕๕๕ กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง มีแผนประเมินผลทุนหมุนเวียนที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบประเมินผลฯ ที่เหลือทั้งหมด ทั้งนี้ มีทุนฯ ที่ไม่เข้าระบบประเมินผลของกระทรวงการคลัง จำนวน ๔ ทุนฯ ได้แก่ กองทุนการพัฒนาพรรคการเมือง กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง กองทุนเพื่อการพัฒนาและเผยแพร่ประชาธิปไตย และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้วินิจฉัยว่า อาจไม่จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนฯ หรือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดในประเด็นดังกล่าวอีก

๔.๒ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน

จากการประเมินผลทุนหมุนเวียน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานของทุนฯ ส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินในระดับปกติขึ้นไป (ตั้งแต่ ๓.๐๐๐๐ คะแนนขึ้นไป) มีดังนี้

๔.๒.๑ ด้านบุคลากร มีการกำหนดตัวผู้บริหารและปฏิบัติหน้าที่ชัดเจนและจำนวนเหมาะสม ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มเวลา และผลักดันการปฏิบัติงานจนสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม

๔.๒.๒ ด้านการเงิน มีช่องทางในการสร้างรายได้จากการดำเนินงานของทุนฯ และมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหมุนเวียนสำหรับการดำเนินงานได้ด้วยคล่องตัวและต่อเนื่อง

๔.๒.๓ ด้านการบริหารงาน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และขอบเขตภารกิจของทุนฯ อย่างชัดเจน และสามารถผลักดันการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจน มีโครงสร้างองค์กร/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานของทุนฯ โดยตรงและชัดเจน รวมทั้ง ระบบบัญชีและรูปแบบรายงานทางการเงินที่ดีมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ประเด็นปัญหาอุปสรรค ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะโดยรวมจากการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน

๔.๓.๑ กรณีทุนหมุนเวียนที่มีความสำคัญส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อการดำเนินงานของรัฐ สังคม และประชาชน หรือทุนฯ ที่มีสินทรัพย์ขนาดใหญ่ ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานให้มีความเหมาะสม เช่น การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและเพียงพอในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของการ

/จัดตั้ง ...

จัดตั้งทุนฯ นั้น ๆ รวมถึง กฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ ควรให้มีการปรับปรุงให้เกิดความคล่องตัว อีกทั้ง ควรมีการสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการองค์กรให้เป็นระบบ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้หน่วยงานเจ้าสังกัดของทุนฯ ประสานงานกับกรมบัญชีกลางในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประเมินผลฯ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุงเสนอคณะกรรมการประเมินผลฯ ภายในเวลา ๑ ปี

๔.๓.๒ ทุนหมุนเวียนที่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำติดต่อกันหลายปี หรือที่หมดความจำเป็นในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง หรือภารกิจมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ควรจัดทำการศึกษาทบทวนบทบาท ภารกิจของทุนฯ ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ร่วมกับหน่วยงานเจ้าสังกัดของทุนฯ เพื่อให้มีแนวทางปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงาน ความจำเป็นที่จะต้องดำรงทุนฯ ไว้ รวมถึง พิจารณาการยุบเลิกหรือการยุบรวม เช่น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน เงินทุนหมุนเวียนดำเนินการโครงการผลิตถ่านหินเป็นพลังงานทดแทน เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เงินทุนหมุนเวียนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และเงินทุนหมุนเวียนโรงงานในอารักขา เป็นต้น

๔.๓.๓ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน เนื่องจากคณะกรรมการบริหารทุนฯ เป็นกลไกและปัจจัยสู่ความสำเร็จตามภารกิจของทุนฯ ที่สำคัญ เช่น การกำหนดนโยบายการกำกับและติดตามผลการดำเนินงาน เป็นต้น ซึ่งผลจากการประเมินผลฯ พบว่า คณะกรรมการบริหารทุนฯ หลายแห่งมีประธานและกรรมการ เป็นผู้ที่มีภาระปฏิบัติงานปกติ หรือการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารทุนฯ เป็นประจำ ทำให้มีข้อจำกัดในการบริหารทุนฯ ตลอดจน ขาดการกำกับดูแลทุนฯ เป็นผลให้การขับเคลื่อนหรือการปฏิบัติงานของทุนฯ ขาดประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งหน่วยงานเจ้าสังกัดของทุนฯ ควรหาแนวทางปรับปรุงวิธีการกำกับดูแล ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๔.๓.๔ ความไม่เป็นปัจจุบันของงบการเงิน เนื่องจากการจัดทำงบการเงินล่าช้าหรือ งบการเงินยังไม่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งอาจมีปัญหามาจากผู้ปฏิบัติงานของทุนฯ เช่น ปัญหาจากการจัดทำบัญชีล่าช้าและไม่สามารถปิดงบการเงิน ที่มีสาเหตุจากการปรับเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี หรือข้อมูล ที่ขาดการสะสมสะสมเป็นเวลานาน เป็นต้น รวมถึง ปัญหาที่เกิดจากการเข้าตรวจสอบล่าช้าของ สตง. เช่น กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์ เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำดื่มขาดการครุ และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตวัคซีนจำหน่าย เป็นต้น

๔.๓.๕ ทุนหมุนเวียนควรจัดทำบัญชีต้นทุนที่แท้จริง โดยปันส่วนค่าใช้จ่ายในส่วนเงินเดือนของ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานให้ทุนฯ ซึ่งเป็นลักษณะของบัญชีเพื่อการบริหารสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจของ ผู้บริหารให้สอดคล้องกับต้นทุนการดำเนินงานที่แท้จริง เช่น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการบริหารท่าเรือพาณิชย์ สัตหีบ - กองทัพเรือ และเงินทุนหมุนเวียนโรงงานเภสัชกรรมทหาร เป็นต้น

๔.๓.๖ โครงสร้างของทุนหมุนเวียนไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการและมีผลต่อการดำเนินงานของทุนฯ เช่น โครงสร้างการบริหารของทุนฯ ซึ่งปัจจุบันมี ๒ ลักษณะ คือ ๑) โครงสร้างที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

/เฉพาะ ...

เฉพาะภารกิจทุนฯ (งานหลัก) ๒) โครงสร้างที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภารกิจของหน่วยงานหลักที่สังกัดและปฏิบัติภารกิจทุนฯ ด้วย (งานฝาก) ซึ่งจากการประเมินผลฯ พบว่า ทุนฯ ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานในลักษณะงานฝากจะมีผลให้การดำเนินงานของทุนฯ ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงควรมีการศึกษาหาแนวทางปรับโครงสร้างการบริหารงานของทุนฯ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงานตามบทบาทและภารกิจของทุนฯ

๔.๓.๗ ทุนหมุนเวียนขาดกลไกและระบบบริหารการเงินที่ดี โดยเฉพาะการบริหารเงินสด ทรัพย์สิน และหนี้สิน เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น

๔.๓.๘ ทุนหมุนเวียนมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ และขาดความรู้ทางด้านการบริหารจัดการทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพ เช่น เงินทุนหมุนเวียนแสดงเหรียญกษาปณ์และเงินตราไทย กองทุนสำหรับเพื่อผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ และกองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

๔.๓.๙ ทุนหมุนเวียนที่มีระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐๐๐ คะแนน และไม่ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการประเมินผลฯ จะมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยอาจติดตามผลเป็นรายไตรมาส พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานเจ้าสังกัดของทุนฯ คณะกรรมการประเมินผลฯ และคณะรัฐมนตรี

๔.๓.๑๐ กรมบัญชีกลางควรศึกษาและพัฒนาระบบแรงจูงใจในการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนาทุนหมุนเวียนมีความต่อเนื่อง อีกทั้ง เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับทุนฯ อย่างเป็นระบบ

๔.๔ แนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน

เพื่อให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินผลฯ เห็นสมควรดำเนินการดังนี้

๔.๔.๑ การจัดตั้งทุนหมุนเวียนใหม่

หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ที่จะจัดตั้งทุนหมุนเวียนควรต้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางการจัดตั้งทุนหมุนเวียน และกรอบคู่มือการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนของทางราชการ ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๑๔๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๒๘๖๕๓ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ กรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ได้จัดตั้งทุนฯ แล้วจะต้องเข้าสู่ระบบประเมินผลงานตามแนวทางของกระทรวงการคลัง รวมทั้ง กรณีที่จะมีการยกร่างกฎหมายเฉพาะที่นัยสำคัญครอบคลุมถึงการจัดตั้งทุนหมุนเวียน ก็ควรต้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเช่นกัน

๔.๔.๒ การบริหารและกำกับดูแลทุนหมุนเวียน

(๑) ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของทุนหมุนเวียนนำข้อสังเกตเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงาน ประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารทุนฯ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนปรับปรุง และกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารทุนฯ ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการเงินการคลัง ให้มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ควรให้มีผู้แทนกรมบัญชีกลางและสำนักงบประมาณเป็นอนุกรรมการหรือคณะทำงานดังกล่าวด้วย

/(๒)...

(๒) ให้นำหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของทุนฯ จัดส่งรายงานการประชุมของคณะกรรมการบริหารทุนฯ ซึ่งผ่านการรับรองแล้วให้กรมบัญชีกลางทราบภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่รับรองรายงานการประชุมฯ โดยควรต้องรับรองรายงานการประชุมฯ ดังกล่าวภายใน ๑ เดือน สำหรับในกรณีที่ไม่สามารถรับรองรายงานการประชุมฯ ภายใน ๑ เดือน ให้ส่งสรุปผลการประชุมฯ เบื้องต้นให้กรมบัญชีกลางภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่มีการประชุมฯ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดตามการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

(๓) กรณีหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของทุนฯ ที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้าง/บุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานของทุนฯ ชัดเจนและเพียงพอ ก็ให้พิจารณาทบทวนการจัดแบ่งส่วนงานภายในและมอบหมายความรับผิดชอบการดำเนินงานของทุนฯ ให้ชัดเจนตามความเหมาะสม และแจ้งความคืบหน้าให้กรมบัญชีกลางภายใน ๒ เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

๔.๔.๓ ให้นำหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของทุนฯ นำผลการประเมินผลการดำเนินงานของทุนฯ ไปประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และเห็นสมควรกำชับให้คณะกรรมการบริหารและผู้บริหารของทุนฯ ที่มีผลการประเมินผลประจำปีบัญชี ๒๕๕๓ ต่ำกว่า ๓.๐๐๐๐ คะแนน พิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงาน และรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแล้วแจ้งผลให้กรมบัญชีกลางภายใน ๒ เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

๔.๔.๔ การรวมและยุบเลิกทุนหมุนเวียน

(๑) มอบหมายให้กรมบัญชีกลางเสนอยุบรวมหรือยุบเลิกทุนฯ ตามพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลั่งรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีที่ผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนไม่มีประสิทธิภาพ

(๒) กรณีที่ทุนหมุนเวียนที่มีคะแนนประเมินผลต่ำกว่า ๓.๐๐๐๐ คะแนน ติดต่อกัน ๓ ปี ควรที่กรมบัญชีกลางจะได้นำเสนอรวมหรือยุบเลิก เพื่อมิให้เป็นภาระเงินงบประมาณและการบริหารจัดการการเงินการคลังในภาพรวม

(๓) กรณีนอกเหนือ (๑) และ (๒) รวมถึงประเด็นข้อจำกัดของพระราชบัญญัติให้อำนาจฯ ตามคำนิยาม “ทุนหมุนเวียน” ไม่รวมถึงทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของทางราชการโดยรวม ควรที่จะมีการทบทวนปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

๔.๔.๕ มอบหมายกรมบัญชีกลางพัฒนาระบบแรงจูงใจทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินแก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของทุนฯ ทั้งนี้ กรณีที่เป็นตัวเงินให้เป็นส่วนหนึ่งในงบดำเนินงานของทุนฯ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับการประเมินผลของส่วนราชการโดยรวม

๔.๔.๖ เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานทุนฯ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง เป็นการรวบรวมและประมวลข้อมูลผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่มีเงินนอกงบประมาณอย่างเป็นระบบ ดังนั้น กรณีที่หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของทุนฯ ที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน จึงเห็นควรจัดให้มีระบบการประเมินผลทุนฯ โดยนำหลักการ Balanced Scorecard (BSC) ตามที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือเทียบเท่ามาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของทุนฯ โดยให้มีการรายงานผลการประเมินผลฯ ดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินในภาพรวมของทุนฯ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕. ประเด็นของปัญหาที่ต้องให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ

๕.๑ ผลการประเมินทุนหมุนเวียนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ตามที่กล่าวในข้อ ๔

๕.๒ แนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน

/๖. ...

๖. ความเห็นชอบหรือการอนุมัติของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

-

๗. กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์หรือศึกษาก่อนที่จะดำเนินการ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖

๘. ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการและที่มาแหล่งเงินค่าใช้จ่าย

-

๙. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

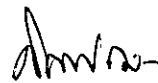
เพื่อให้การประเมินผลการดำเนินงานเงินนอกงบประมาณประเภททุนหมุนเวียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๙.๑ เพื่อทราบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานเงินนอกงบประมาณประเภททุนหมุนเวียนดังกล่าวในข้อ ๔.๑ - ๔.๓

๙.๒ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินงานดังกล่าวในข้อ ๔.๔ เพื่อกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลางจะได้ดำเนินการและแจ้งให้ส่วนราชการ/หน่วยงานเจ้าสังกัดของทุนหมุนเวียนดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ

กลุ่มงานประเมินผลเงินนอกงบประมาณ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๔๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๓๕

